

השבת של רבי נחמן מברסלב

עלו רצ"ז

אוצר היראה
תלמוד תורה, מ"ב

יתרו

מתן תורה, וזכור משה עם המלאכים...

בכל מצוה ומצוה ובכל אות ותיבה של התורה הקדושה, יש בה חכמה קדושה עמקה ונפלאה מאד, שלימוד החכמה הקדושה הזאת היו יכולין גם המלאכים ללמוד, ועל כן שאלו אשר תנה הודך על השמים.

אך, באמת, אין שום חכמה נחשבת, כי אם כשבאין על ידה לעצה שלמה, ואפילו חכמת התורה הקדושה, שרק היא החכמה האמתית, אף על פי כן, היא גם היא, אין חכמתה נחשבת, כי אם כשזוכין לקבל עצה שלמה על ידה שיצליח, על ידי זה, לנצח.

וזה עיקר תכלית שלמות עמקות חכמת תורתנו הקדושה, כי לא המדרש עיקר אלא המעשה, ועל כן נקראת התורה עצה.

וכל מה שהמדרגות נמוכות ביותר, שם צריכין ביותר עמקות העצות הקדושות של התורה.

וזה שהשיב משה להמלאכים: כלום קנאה יש ביניכם, יצר הרע יש בכם וכו' היינו כנ"ל.

וגם בך יאמינו לעולם

[אוצר היראה - תלמוד תורה, מ"א]

צריך כל אחד מישראל לברך ולהודות להשם יתברך מאד, על אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו.

כי הגם שכבר היו כמה צדיקים גדולים גם קודם מתן תורה, כמו שמצינו אבות העולם שקיימו כל התורה עד שלא נתנה, וגם עכשיו אחר מתן תורה הבחירה חופשית, כי הבעל דבר מבלבל את האדם כל כך, עד שגם בספרים הקדושים של התורה הקדושה, יכולין לראות ההפך מהאמת, חס ושלום, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: לא זכה נעשית לו סם מוות, אף על פי כן עצת ה' לעולם תעמוד ואתה מרום לעולם ה'.

כי קודם מתן תורה, אף על פי שגם אז היו כמה צדיקים, אבל לא היה אפשר להכיר ולהבחין בין צדיק לרשע, מחמת גודל התגברות השקר, שמהפך הכל, ואומר לרע טוב ולטוב רע.

אבל עכשיו כבר זכינו שהמשיך לנו משה רבנו, עליו השלום, את התורה הקדושה, משער החמשים של הקדשה, ששם יש עצות עמקות ונפלאות עד בלתי גבול, שאי אפשר לקלקלם ולסתורם בשום אופן, ובכוח

קדשה הזאת הבטיח לנו השם יתברך, שנזכה להאמין במשה רבינו ובנביאים הבאים אחריו לעולם, כמו שנאמר: וגם בך יאמינו לעולם, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל.

ומאחר שיש לנו יסוד חזק כזה, שוב אי אפשר להשקר והסטרא אחרא להפוך האמת לגמרי, חס ושלום, אצל ישראל קדושים, כי מאחר שכבר יש לנו יסוד חזק לבלי סור מתורת משה אמת, והכל מודים כי אי אפשר להיות צדיק וכשר, כי אם כשמקיימין תורת משה באמת, כאשר מסרו לנו רבותינו ז"ל בגמרא ופוסקים.

וכל השקרים והטעויות והבלבולים שמכניס הבעל דבר עכשיו בישראל, אי אפשר להם להתגבר רק על ידי שיתלבשו גם הם בהאמת של התורה הקדושה, כי הם אומרים שעל פי תורת

משה, צריך להתנהג כך, כפי דרכם ודעתם, על כן בקל יכולין עכשיו להבין האמת לאמתו, אם ירצה לראות ולהסתכל בעין האמת, מי שמקיים יותר תורת משה והולך בדרכי התורה באמת, ואיזו הדרך ישכון אור וקרוב יותר לדרכה של תורה באמת, כפי פשטות כוונת משה רבינו, עליו השלום, כמובן לכל חד כפום מה דמשער בלביה.

וזה שאמר רב יוסף: אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא [אם לא אותה היום דגרת, כמה יוסף יש בשוק?...] כי אפילו אם היה רב יוסף צדיק גדול ונורא כמו שהוא עכשיו, אבל מי היה זוכה להכיר ולהבין מעלת קדשתו, אם לא בכח קבלת התורה שקבלנו ביום החמשים דייקא, מחמת שנמשכת משער החמשים הנ"ל, עד שעל ידי זה, נתבטלון כל השקרים והרמאות שבעולם, הרוצים להעלים את האמת והאמת עד לעצמו.

וכל אדם, כפי מה שהוא יכול בקל לראות ולהבין האמת, אחר שכבר זכינו לקבלת התורה כנ"ל.

צדיק

אוצר היראה
צדיק, כ"ז

עיקר התשובה היא בכח הפשיטות האמתית של הצדיקי אמת.

כי בעת שעוסקים בתורה ועבודה, אז אנו רחוקים מהם מאד, ואי אפשר לקבל אז אורם הגדול ביותר.

רק בעת פשיטותם, הם מורידים עצמן אלינו בכמה וכמה תחבולות, כדי לחיותנו לנצח, למען יוכלו לשוב כל הפשוטים והרחוקים שבעולם, על ידי החסד חינם שממשיכין אז, כנ"ל.

ומחמת שראש השנה הוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה, ובו נברא העולם על ידי החסד חינם הנ"ל, על כן צריכין לנסוע לצדיקי אמת על ראש השנה, כי רק הם יכולין להמשיך ולגלות את החסד חינם, שעל ידי זה יכולין להתקרב ולשוב, אפילו כל הרחוקים שבעולם.

חיי מוהר"ן

[חיי מוהר"ן: מקום לידתו ונסיעותיו וסלטוליו, קכ"א] ובאותו הקיץ נסע רבנו זכרוננו לברכה לברדיטשוב, ושם היה קבוץ של כמה גדולים. כי מחתנו הרב הגאון מוואלטשיסק עשה אז שם בברדיטשוב נשואין לבנו מוהר"ש זכרוננו לברכה, ונתועדו שם כמה וכמה גדולים, וקצתם אני יודע הלוא המה הרב הגאון מוואלטשיסק, ובנו הגאון מורנו יוסף יוסקא זכרוננו לברכה אב-בית-דין דקהלת-קודש יאס, והרב החסיד מורנו זאב מטשארניאוסטרע, והרב הגאון מורנו משה זכרוננו לברכה אב-בית-דין דקהלת-קודש קראסנע בנו של הרב הקדוש מורנו רבי חיים דקהלת-קודש קראסנע, והרב החסיד רבי יצחק זכרוננו לברכה מקאסנטין חדש, ועוד כמה גדולים.

ונתועדו כלם שם לנדות ולהחרים את הזקן הנ"ל על שמבזה תלמיד-חכם אמת, הינו את רבנו הקדוש זכרוננו לברכה.

וכבר נגמר הדבר ביניהם בהסכמת כלם ורצו לעשות כן, אבל איש אחד בברדיטשוב בלבב את הדבר והלך ודבר על לב הרב הגאון הקדוש אב-בית-דין דברדיטשוב ואמר שאין נאה שיעשו זה הדבר בעירו ומחמת זה נתבלבל הדבר.

ורבנו זכרוננו לברכה היה אז אצל הרב הקדוש דברדיטשוב, וקבלו בכבוד גדול מאד ובאהבה רבה ובחבה גדולה.

כי הרב דברדיטשוב החזיק ידו עם רבנו זכרוננו לברכה מתחלה ועד סוף אבל הדבר הנ"ל, היינו החרס, לא רצה

שיהיה נעשה בעירו, מחמת שנמצאו אנשים שדברו על לבו כנייל. ומחמת זה נתבלבל הדבר.

ואחר-כך, כשבא רבנו זכרוננו לברכה מבארדיטשוב, נסע לטולטשין ושם נתועד רבנו זכרוננו לברכה עם אנשי ברסלב וקבלוהו לפה בהסכמת הרב הקדוש מורנו ברוך זכרוננו לברכה, ונכנס לשם בחצי אלול.

מכתב

מספר אָבִי הנחל ב' מכתב ק"י

שלום אהובי יקירי הנחמד והנעים מר זלמן שזר.

אפילו אם הוא למדן וחכם ואפילו אם יש לו מעשים טובים... כי אל התכלית הנצחי שהוא השגת אלקות אי אפשר לבוא כי אם על ידי הצדיק האמת ותלמידיו ותלמידי תלמידיו וכיו אבל הכח המכריח המפסיק הזה בהכרח שיופסק ויתבטל ואז בסור המכריח ישוב ויתקרב במהירות גדול אל הצדיק האמת שיש לו כח המושך להמשיך אלקותו יתברך למטה ולהמשיך כל ישראל וכל העולמות להי יתברך.

סיפור

כוכבי אור אנשי מוהר"ג, כ"ז

מעשה שמעתי שפעם אחת היה רבנו ז"ל, בחורף, על ברית מילה.

ובא איש אחד, וקיבל לפניו אודות בתו, אשר פיתה אותה ערל אחד להמיר דתה, רחמנא לצלן, ונאבדה. וכבר חיפש אותה בכל הכפרים, ולא מצאה.

ויאמר לו רבנו ז"ל שנמצאת אצל הכומר דעירו, אשר לא עלה על דעתו שהכומר יעשה לו זאת, יען כי חי אתו בטוב מאד, ואמר אל רבנו ז"ל: **איך הולכים לבקשה?** והשיב לו שישעו שני אנשים תיכף עם עגלת-החורף, סמוך לבית הכומר, ובתו תעמוד בחוץ, וכשתראה אותם, תיכף, תתרצה לנסוע עמם לביתה.

וכך הוה, ואדמו"ר ישב עוד על סעדת ברית מילה.

וכשנודע הדבר להערלים דשם, לקחו מקלות וקרדמות לילך לחום עם היהודים אשר לקחו את הנערה מבית הכומר, ולקחתה בחזרה בחזקה.

ונפל על היהודים פחד גדול, ואמר

רבנו ז"ל: **שלא יפחדו רק יקחו בידם גם כן מקלות ולצאת כנגדם ויפחדו הערלים מהם וילכו להם.**

וכך הוה, כשראו הערלים את מעט היהודים יוצאים כנגדם גם כן במקלות, הלכו להם, אף שלא היה שום דרך הטבע לזה.

ואחר כך, השתדל רבנו ז"ל לשדך אותה עם בחור בעל מלאכה אחד סנדלר משם, והזהיר להבחור, ואמר: **תשמור את עצמך, אם יזדמן לך איזה קטטה עמה, שלא תביישה בבזיון הזה, שרצתה להמיר דתה, ובעבור זה אני מבטיחך שיהיה לך ממנה בנים טובים!**

וכן הוה, שנולדו לו ממנה בנים טובים רבנים לומדים מפלגי תורה.

עצות

לקוטי עצות התבודדות, ב'

הדבורים שאדם משיח ומדבר בינו לבין קונו הם בחינת רוח-הקודש, כי על-ידי שנכנס לזה ומכריח עצמו ומכין עצמו לדבר לפני השם יתברך, שולח לו השם יתברך דבורים בפיו, שהם בחינת רוח-הקודש.

וצריך לראות ולהשתדל לחדש תמיד, לבקש בכל עת בדברי רצויים ותחנונים חדשים. וזה זוכין על-ידי טהרת הלב, שזוכין על-ידי תנועות השכל בקדשה וכו', וכמו שמבואר ב'דעת' אות ג'.

תפילה

לקוטי תפילות א', ק"ח

אבי שבשמים, איך שהוא ואיך שיהיה, אני על משמרתי אעמד בעזרתך הגדולה, לצעק אליך תמיד. אך באתי לחלות פניך ה' אלקי ואלקי אבותי, שתחוס ותרחם ותחמול עלי, על נרדף כמוני, על נבזה ונמאס כמוני.

ותשפיע עלי רוח קודשך מאתך, ותשלח בפי בכל-עת דבורים חדשים נאים ויפים, שאוכל לרצותך בהם, שתחזירני בתשובה שלמה באמת לפניך מהרה.

ותרחם עלי ותושיעני ותעזרני ותחזקני, שאזכה לדבק מחשבתי תמיד בתורתך הקדושה, ותזכירני ותאמצני ברחמך תמיד, לאחוז את מחשבתי לבל תצא חוצה כלל, רק לחשב תמיד מחשבות קדושות בתורתך ועבודתך,

עד שאזכה לחדש בכל-עת חדושין דאורייתא אמתיים, ויתנענע שכלי בכל-עת בתורתך הקדושה, עד שאזכה על-ידי תנועות השכל להוליד חום בלב, שיתחמם לבבי בחמימות והתלהבות דקדשה, להתדבק בך ולהיות כרצונך הטוב באמת.

ובפרט בעת עסקי בתורה ומצות ותפלה והתבודדות, אזכה להתלהב אליך בהתלהבות גדול דקדשה בהדרגה ובמידה כרצונך הטוב, עד שאזכה על-ידי החמימות וההתלהבות דקדשה, לתקן כל הפגמים שפגמתי נגדך על-ידי תבערת הלב וחמימות והתלהבות דסטרא אחרא. ואזכה ברחמך וישועתך, לגרש כל הרוח שטות ממני, ואת רוח הטמאה תבער ממני ומקרבי.

ותכוף את יצרי להשתעבד לך, עד שאזכה לטהרת הלב באמת, ועל-ידי-זה אזכה לדבר ולשוח לפניך דבורים חדשים בכל פעם:

מלא רחמים, חומל דלים, החושב בתקוני גם עתה, פתח פיך לאלם כמוני, הורני מה שאדבר הבינני מה שאשאל. **אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.** רחם עלי והיה בעזרי, שאזכה להרבות בשיחה, זו תפלה, ביני לבין קוני בכל יום ויום כל ימי חיי.

ותשפיע עלי דבורים חדשים קדושים ויפים בכל פעם, תן לי דבורים חדשים מלא רחמים, באפן שאזכה להציל נפשי על-ידם ממה שאני צריך להנצל בזה ובבא, ולשוב אליך באמת ובלב שלם כרצונך הטוב, ולא אשוב עוד לכסלה, אם און פעלתי לא אוסיף.

רחם עלי ברחמים חדשים, בזכות הצדיקים הגדולים השלמים, אשר אנו נשענים עליהם תמיד, שזכו להתחדש בכל פעם בכל יום ובכל-עת ובכל שעה. כי אתה יודע שכל סמיכותנו עליהם, ובגדל כחם יש לנו על מה לסמך עתה גם עתה, אפילו בעצם פחיתותנו וגריעותנו, חס ושלום.

הושיענו בזכותם וטהר לבנו לעבודתך באמת. **השיבני ואשובה כי אתה אלקי.** כי גלוי וידוע לפניך, אשר מלאתי מלים, אך איני יכול להוציאם בפה. תן לי דבור של תשובה, כי אני לא אחשך פי מלדבר לפניך כל מה שיבא לתוך פי. אך רחמך יקדמוני ויעזרוני, שלא אומר דבר שלא כרצונך חלילה, כי אתה חפץ חסד ומרבה להטיב, ואתה חפץ בתקוני ובטובתי גם עתה, עזרני והושיעני למען שמך. כי מרוב בלבול דעתי, על כן דברי גם עתה לעו. אבל אני מִכְרַח ומחייב לדבר ולשוח ולהתחנן לפניך כל עוד נפשי בי, כל זמן שהנשמה בקרבי, ואתה הטוב בעיניך עשה עמי...

